

Styrets beretning

Regnskap per 3. kvartal 2013

(Konserntall. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt)

- Resultat før skatt 1.282 millioner kroner (1.053 millioner)
- Resultat 1.038 millioner kroner (816 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 13,3 prosent (12,1 prosent)
- Vekst i utlån 6,7 prosent (11,4 prosent) og innskudd 5,1 prosent (10,5 prosent) siste 12 måneder
- Tap på utlån 68 millioner kroner (42 millioner)
- Ren kjernekapitaldekning 10,7 prosent (9,3 prosent)
- Resultat per egenkapitalbevis 5,13 kroner (3,99)

Regnskap 3. kvartal 2013 isolert

- Resultat før skatt 501 millioner kroner (392 millioner)
- Resultat 433 millioner kroner (306 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 16,3 prosent (12,8 prosent)
- Tap på utlån 30 millioner kroner (16 millioner)
- Resultat per egenkapitalbevis 2,18 kroner (1,54)

Meget godt resultat per 3. kvartal 2013

Hovedtrekk:

- Økt overskudd med 222 millioner kroner tilsvarende 27 prosent sammenlignet med samme periode i fjor
- Sterk resultatutvikling i kjernevirksomheten. Økte marginer på utlån både på lån til privatkunder og bedrifter
- Lav kostnadsvekst
- Lave tap på utlån
- Sterk soliditet og god finansiering
- Relativt høy vekst i utlån til privatmarkedet, nullvekst i utlån til bedriftsmarkedet
- Inntektsføring på 31 millioner kroner knyttet til avhendelse av overtatt eierandel i offshorefartøy

SpareBank 1 SMN oppnådde per 3. kvartal i 2013 et resultat før skatt på 1.282 millioner kroner (1.053 millioner). Overskuddet ble 1.038 millioner kroner (816 millioner) og avkastning på egenkapitalen ble 13,3 prosent (12,1 prosent).

Resultat før skatt ble i 3. kvartal isolert 501 millioner kroner (392 millioner) som representerer en forbedring sammenlignet med både 1. og 2. kvartal. Avkastning på egenkapitalen i kvartalet isolert ble 16,3 prosent (12,8 prosent).

De samlede driftsinntektene utgjør per 3. kvartal 2.261 millioner kroner (1.897 millioner), en økning på 364 millioner sammenlignet med samme periode 2012. Driftsinntektene har økt både i morbank og datterselskaper.

Avkastning på finansielle investeringer ble 346 millioner kroner (414 millioner), herav samlet resultat på eierinteresser i tilknyttede selskaper på 256 millioner (242 millioner) per 3. kvartal.

Driftskostnadene ble 1.256 millioner kroner (1.217 millioner) per 3. kvartal 2013, 39 millioner eller 3,2 prosent høyere enn 2012.

Netto tap på utlån og garantier ble 68 millioner kroner (42 millioner).

Utlåns- og innskuddsvekst på 12-måneders basis var henholdsvis 6,7 prosent (11,4 prosent) og 5,1 prosent (10,5 prosent) per 3. kvartal 2013. Samlet utlånsvekst per 3. kvartal var 5,1 prosent (8,4 prosent) og samlet innskuddsvekst var 2,2 prosent (6,2 prosent).

Ren kjernekapitaldekning var per 30. september 2013 på 10,7 prosent (9,3 prosent) mot et krav på 9 prosent. Kapitaldekningen i konsernet var på 14,2 prosent (11,9 prosent) per 3. kvartal og dermed godt innenfor kravet på 12,5 prosent.

Den 22. mars 2013 offentliggjorde Finansdepartementet forslag til nye kapitalkrav, tidsplan for implementering, samt ulike alternativer for nye boliglånsvekter.

I forbindelse med fremleggelse av nasjonalbudsjettet den 14. oktober ble det klart at den avtroppende regjeringen går inn for en regulering av risikovekter for boliglån gjennom justering av LGD-gulvet. Samtidig videreføres gulvet med utgangspunkt i beregningsgrunnlag etter Basel I. Norges Bank har varslet at de vil gi råd til Finansdepartementet om motsyklisk buffer i desember 2013. Norges Banks råd vil ikke være kjent for markedet. Det gjør at usikkerheten i forhold til hvor stor bufferen vil bli, samt hvordan den skal sees i sammenheng med den samlede reguleringen av norsk banknæring, er stor.

SpareBank 1 SMN oppettholder ambisjonen i den vedtatte kapitalplan og planlegger for en økning i ren kjernekapital til 14,5 prosent innen 1. juli 2016. Kapitalplanen med forutsetninger er nærmere beskrevet i avsnittet om soliditet.

Kursen på bankens egenkapitalbevis per 3. kvartal var 45,70 kroner (34,80 kroner per 31. desember 2012).

Per 3. kvartal ble resultatet per egenkapitalbevis 5,13 kroner (3,99), bokført verdi per egenkapitalbevis er 53,76 kroner (49,00).

Styrket rentenetto

Netto renteinntekter ble per 3. kvartal 1.180 millioner kroner (1.079 millioner). Rentenettoen i 3. kvartal isolert ble 434 millioner kroner (358 millioner).

Rentenettoen er betydelig styrket i 2. og 3. kvartal som følge av gjennomførte renteøkninger på utlån både til privat- og bedriftskunder. Marginer på lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt inntektsføres som provisjonsinntekter og ikke som renteinntekter. Lån overført Boligkreditt og Næringskreditt ble også betydelig reprimert i 1. kvartal 2013, og provisjonene utgjorde 302 millioner kroner (129 millioner) hittil i år.

Utlånsmarginene er økt som følge av økte kapitalkrav for norske banker. Økte kapitalkrav medfører en høyere egenkapital som skal forrentes.

Ved utgangen av 3. kvartal 2013 er det solgt boliglån for 29,5 milliarder kroner (27,3 milliarder) til SpareBank 1 Boligkreditt. Av samlede utlån til privatkunder er 44 prosent solgt til SpareBank 1 Boligkreditt. Salg av lån til SpareBank 1 Næringskreditt startet i 2012, og per 30. september 2013 er 892 millioner kroner solgt til selskapet.

Bankene er fra 2013 pålagt innbetaling til Bankenes Sikringsfond. For SpareBank 1 SMN utgjør dette per 3. kvartal 39 millioner kroner, 52 millioner for hele 2013.

Økte provisjonsinntekter

Provisjonsinntekter og øvrige driftsinntekter økte til 1.081 millioner kroner (818 millioner) per 3. kvartal 2013, en økning på 263 millioner tilsvarende 32 prosent. Økningen skyldes hovedsaklig økte inntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt som følge av økte marginer på boliglån. I tillegg har det vært positiv utvikling særlig på inntekter fra betalingstjenester, regnskapstjenester og garantiprovisjoner.

Provisjonsinntekter, mill. kr	30.9.2013	30.9.2012	Endring
Betalingstjenester	169	148	21
Sparing	36	33	3
Forsikring	92	86	5
SpareBank 1 Boligkreditt og Næringskreditt	302	129	173
Garantiprovisjoner	40	22	18
Eiendomsmegling	255	255	0
Regnskapstjenester	96	78	17
Forvaltning	9	8	2
Husleieinntekter	32	27	6
Øvrige provisjoner	48	31	17
Sum	1.081	818	263

Finansielle investeringer

Samlet avkastning på finansielle investeringer (eksklusive resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet) ble 90 millioner kroner (173 millioner) per 3. kvartal 2013. Den samlede avkastning fordeler seg som følger:

- Avkastning på konsernets aksjeporteføljer ble totalt 45 millioner kroner (22 millioner)
- Netto kurstap på obligasjoner og derivater per 3. kvartal 2013 ble 14 millioner kroner (gevinst 56 millioner)
- Kursgevinster på valuta- og rentehandel i SpareBank 1 SMN Markets ble 58 millioner kroner (95 millioner)

Avk. fin. investeringer, mill. kr.	30.9.2013	30.9.2012
Kursgevinst/utbytte aksjer	45	22
Obligasjoner og derivater	-14	56
Valuta- og renteforretninger Markets	58	95
Verdiendr. fin. eiendeler	90	173
SpareBank 1 Gruppen	153	104
SpareBank 1 Boligkreditt	25	37
SpareBank 1 Næringskreditt	5	8
BN Bank	75	41
Andre selskaper	-2	52
Tilknyttede selskaper	256	242
Sum	346	415

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppens resultat etter skatt per 3. kvartal 2013 ble 820 millioner kroner (491 millioner). SpareBank 1 Livsforsikring og SpareBank 1 Skadeforsikring er de vesentlige bidragsytere til resultatet. Verdien på aksjene i SpareBank 1 Markets er i 2. kvartal nedskrevet med 122 millioner kroner (se eget avsnitt under).

SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet ble 153 millioner kroner (104 millioner).

Forsterket eierfokus i Sparebank 1 Markets

SpareBank 1 Markets, som tidligere har hatt SpareBank 1 Gruppen som hovedaksjonær, fremstår fra 30. september 2013 med ny eierstruktur etter at SpareBank 1 Gruppen har solgt sin eierandel i selskapet. SpareBank 1 Markets eies etter dette direkte av SpareBank 1 SMN (24 prosent), SpareBank 1 Nord Norge (24 prosent), SpareBanken Hedmark (15 prosent), SamSpar (24 prosent), LO (12 prosent) og ansatte (2 prosent).

Det skal gjennomføres et tettere samarbeid mellom bankene og SpareBank 1 Markets. Dette inkluderer en integrering av eierbankenes virksomhet innenfor corporate finance og aksjemegling med tilsvarende områder i SpareBank 1 Markets. I tillegg skal bankenes forretningsvolumer i større grad samkjøres. Dette skal, sammen med andre tiltak, bidra til økt lønnsomhet i selskapet og bankene.

I forbindelse med endringen i eierstruktur foretok SpareBank 1 Gruppen i 2. kvartal en nedskrivning av eierposten i SpareBank 1 Markets med 122 mill kr. SpareBank 1 SMN sin andel av denne nedskrivning utgjør 23,8 millioner kroner.

SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er opprettet av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene overfører de best sikrede boliglånene til selskapet, noe som gir redusert finansieringskostnad og økt konkurransekraft.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt er 18,4 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet per 3. kvartal 2013 var 25 millioner kroner (37 millioner). Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av overførte boliglån.

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 bankene etablerte i 2. kvartal 2009 SpareBank 1 Næringskreditt etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt.

Sparebank 1 SMN eier 29,3 prosent av selskapet, og bankens andel av resultatet per 30. september 2013 ble 5 millioner kroner (8 millioner). Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av overførte lån til næringseiendom og bankens eierandel i BN Bank.

BN Bank

SpareBank1 SMN sin eierandel i BN Bank er 33 prosent per 30. september 2013.

SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet i BN Bank per 3. kvartal 2013 ble 75 millioner kroner (41 millioner), inklusive amortiseringseffekter. Amortiseringseffekten i 2013 har så langt økt resultatet med 7 millioner kroner (8 millioner). BN Bank har gjennomført en reprising av utlånsporteføljene i 2013 samtidig som

veksten på utlån til næringseiendom er redusert. Økte marginer sammen med andre tiltak har gitt en betydelig resultatforbedring i 2013.

Andre selskaper

Resultatet i 2012 er i hovedsak SMN sine resultatandeler i Bank 1 Oslo Akershus og Polaris, som etter nedsalg ikke er klassifisert som eierinteresser.

Virksomhet holdt for salg

Fra virksomhet holdt for salg er det per 3. kvartal 2013 resultatført 34 millioner kroner (-11 millioner). Av beløpet for 2013 er 31 millioner kroner resultatført i 3. kvartal, hovedsakelig knyttet til realisert gevinst ved salg av andeler i offshorefartøy til en verdi av 32 millioner kroner.

Redusert kostnadsvekst

Samlede kostnader ble 1.256 millioner kroner (1.217 millioner) per 3. kvartal 2013. Konsernets kostnader har dermed økt med 39 millioner kroner tilsvarende 3,2 prosent.

I morbanken har kostnadsveksten vært kun 3 millioner kroner og er med dette godt innenfor kostnadsambisjonen for banken som innebærer begrensning av kostnadsveksten til 3 prosent per år til og med 2015.

I datterselskapene har kostnadsveksten vært 36 millioner kroner eller 11 prosent. Økningen skyldes for en stor del økte kostnadsbase i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN etter oppkjøp av lokale regnskapskontor. Dette er i tråd med selskapets vedtatte strategiplan.

Driftskostnader i forhold til GFK utgjorde 1,51 prosent (1,55 prosent). Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 48 prosent (53 prosent).

Lave tap og lavt mislighold

Per 3. kvartal 2013 utgjorde netto tap på utlån 68 millioner kroner (42 millioner). Netto tap i tredje kvartal isolert var 30 millioner kroner (11 millioner).

På bedriftskundeporteføljen er det per 3. kvartal 2013 netto tap på 64 millioner kroner (34 millioner), inklusive tap i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 11 millioner (4 millioner).

På privatkundeporteføljen er det per 3. kvartal 2013 netto tap på 5 millioner kroner (3 millioner).

Samlede balanseførte individuelle nedskrivninger på utlån per 3. kvartal 2013 utgjorde 168 millioner kroner (148 millioner).

Samlede problemlån (misligholdte og tapsutsatte) utgjør 600 millioner kroner (561 millioner), tilsvarende 0,54 prosent (0,54 prosent) av brutto utlån inklusive lån overført SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Mislighold over 90 dager var 391 millioner kroner (398 millioner). I prosent av brutto utlån er misligholdet 0,35 prosent (0,39 prosent). Av samlet mislighold er det tapsavsatt 79 millioner kroner (86 millioner) tilsvarende 20 prosent (22 prosent).

Misligholdet fordeler seg på bedriftsmarkedskunder med 247 millioner kroner (261 millioner) og 144 millioner på privatmarkedskunder (137 millioner).

Andre tapsutsatte engasjement utgjorde 209 millioner kroner (163 millioner), 0,19 prosent (0,16 prosent) av brutto utlån. Individuelle nedskrivninger på disse engasjementene var 89 millioner kroner (62 millioner) tilsvarende en andel på 43 prosent (38 prosent).

Andre tapsutsatte engasjement fordeler seg på bedriftsmarkedskunder med 193 millioner kroner (147 millioner) og 16 millioner på privatmarkedskunder (16 millioner).

Gruppevise tapsnedskrivninger

Beregning av gruppevise tapsnedskrivninger gjøres med utgangspunkt i:

- hendelser som har påvirket bankens portefølje (som gir migrering mellom risikoklassene etter innvilgelse)
- hendelser som ennå ikke har påvirket porteføljen på grunn av at bankens kredittrisikomodeller ikke fanger effektene raskt nok opp (for eksempel vesentlige skift i makroøkonomiske forhold)

Det er i 2013 ikke funnet grunnlag for å endre gruppevise tapsnedskrivninger i konsernet. Samlede gruppevise tapsnedskrivninger er med dette 295 millioner kroner (295 millioner).

Forvaltningskapital 112 milliarder kroner

Bankens forvaltningskapital per 3. kvartal 2013 var 112,0 milliarder kroner (110,6 milliarder) og har økt med 1,4 milliarder tilsvarende 1,3 prosent siste 12 måneder.

Per 3. kvartal 2013 er 30,4 milliarder kroner (27,9 milliarder) overført fra SpareBank 1 SMN til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler vekst i utlån inkluderer utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Nullvekst i utlån til bedrifter og fortsatt relativt høy vekst i utlån til boligformål

Totale utlån har økt med 7,0 milliarder kroner (10,6 milliarder) tilsvarende 6,7 prosent (11,4 prosent) siste 12 måneder og var 110,2 milliarder per 3. kvartal 2013. Veksten per 3. kvartal i 2013 var 5,1 prosent (8,4 prosent) og veksten i 3. kvartal isolert var 1,2 prosent.

Utlån til privatkunder økte med 6,9 milliarder kroner (6,8 milliarder) til 67,4 milliarder siste 12 måneder, som tilsvarer en vekst på 11,4 prosent (12,7 prosent). I 2013 har veksten i utlån til privatkunder så langt vært 7,6 prosent (9,9 prosent) og veksten i 3. kvartal var 2,3 prosent.

I tråd med konsernets kapitalplan er veksten i utlån til bedriftskunder betydelig redusert, og 12 måneders vekst var per 3. kvartal 2013 92 millioner kroner (3,8 milliarder) tilsvarende 0,2 prosent (9,7 prosent). Samlede utlån til bedriftskunder utgjorde 42,9 milliarder kroner per 3. kvartal 2013. Veksten på utlån til bedriftsmarkedet i 2013 isolert har vært 1,2 prosent (6,5 prosent) og i 3. kvartal -0,5 prosent.

Utlån til privatkunder utgjorde 61 prosent (59 prosent) av ordinære utlån til kunder per 3. kvartal 2013.

Innskudd

Innskudd fra kunder økte med 2,6 milliarder kroner (4,8 milliarder) siste 12 måneder til 53,4 milliarder per 3. kvartal 2013. Dette tilsvarer en vekst på 5,1 prosent (10,5 prosent) siste 12 måneder.

Innskudd fra privatkunder økte med 1,6 milliarder kroner (1,7 milliarder) til 23,8 milliarder tilsvarende 7,1 prosent (8,2 prosent), og innskudd fra bedriftskunder økte med 1,0 milliarder (3,1 milliarder) til 29,6 milliarder tilsvarende 3,5 prosent (12,3 prosent).

Bestand investeringsprodukter

Samlet kundeportefølje av investeringsprodukter ført utenfor bankens balanse var per 3. kvartal 2013 på 4,7 milliarder kroner (4,7 milliarder). Nysalg og verdøkning på underliggende verdipapirer forklarer økningen på aksjefond.

Investeringsprodukter, kundeporteføljer mill.kr	30.9.2013	30.9.2012	Endring
Aksjefond	2.994	2.585	409
Spareforsikring	555	996	-441
Aktiv forvaltning	1.071	998	73
Energiforvaltning	79	161	-82
Totalt	4.699	4.740	-41

God vekst i bankens forsikringsportefølje

Bankens forsikringsportefølje har hatt en vekst på 9 prosent siste 12 måneder. Veksten på skadeforsikring har vært 4 prosent, på personforsikring 22 prosent og på tjenestepensjon har veksten vært 17 prosent.

Forsikring, premievolum mill. kr.	30.9.2013	30.9.2012	Endring
Skadeforsikring	696	668	28
Personforsikring	218	179	39
Tjenestepensjon	165	141	24
Totalt	1.079	988	91

Kontorer (Privatmarked og små og mellomstore bedrifter - SMB)

Fra 2013 er Privatmarked og SMB samorganisert. SMB var tidligere en del av Bedriftsmarked. Privatmarked og SMB kommenteres hver for seg. SMB segmentet består av bedriftskunder med en engasjementsstørrelse på inntil ca 8 millioner kroner og landbrukskunder. Som følge av omorganiseringen er historikken for SMB segmentet ikke gjenskapt, slik at det ikke sammenlignes med fjorårstall. Egenkapitalavkastningen per 30. september 2013 for Privatmarked og SMB totalt ble 35,4 prosent med henholdsvis 37,0 prosent (19,5 prosent) for privatmarkedsvirksomheten og 31,4 prosent for SMB-virksomheten. Avkastningen på Privatmarked er beregnet med utgangspunkt i eksisterende risikovekter på boliglån. Finansdepartementets forslag av 14. oktober 2013 indikerer en økning i boliglånsvektene til 20 - 25 prosent, noe som for SMN sin del betyr en økning i kapitalkravet for lån til boligformål med 80 - 100 prosent. Dette er varslet å tre i kraft fra januar 2014.

	Privat- kunder	SMB	Konsern- kunder
Netto renteinntekter	457	213	509
Renter av allokert kapital	7	2	20
Sum renteinntekter	464	214	529
Netto provisjons- og andre inntekter	505	58	58
Netto avkastning på finansielle investeringer	1	1	47
Sum inntekter	969	273	634
Sum driftskostnader	474	98	185
Resultat før tap	496	175	449
Tap på utlån, garantier m.v.	6	6	49
Resultat før skatt	490	169	400
EK avkastning	37,0 %	31,4 %	13,8 %

Privatmarked

Driftsinntektene, og derigjennom egenkapitalavkastningen, har økt betydelig som følge av økte marginer på boliglån, både på lån i egen balanse og på boliglån overført SpareBank 1 Boligkreditt, og ble per 3. kvartal 2013 samlet på 969 millioner kroner (740 millioner). Rentenettoen ble 464 millioner kroner (408 millioner) og provisjonsinntektene 506 millioner (333 millioner), inklusive inntekter på valuta- og renteforretninger.

Utlånsmarginen per 3. kvartal 2013 ble 2,46 prosent (1,76 prosent), mens innskuddsmarginen ble -0,33 prosent (0,20 prosent) (målt mot 3 mnd Nibor).

Siste 12 måneder ble utlåns- og innskuddsvekst i privatmarkedet henholdsvis 11,4 prosent (12,7 prosent) og 7,1 prosent (8,2 prosent).

Det er gjennomgående lav risiko i utlån til privatkunder og dette reflekteres i fortsatt svært lave tap. Tap og mislighold forventes å forbli på et lavt nivå. Låneporteføljen er sikret med pant i boligeiendom, og verdiutviklingen på boliger har vært tilfredsstillende i hele markedsområdet.

SMB

Samlede driftsinntekter ble 273 millioner kroner med en rentenetto på 214 millioner og provisjonsinntekter på 59 millioner.

Utlånsmarginen målt mot 3 mnd Nibor per 3. kvartal var 3,37 prosent og innskuddsmarginen var -0,25 prosent.

SMB kundene har samlet utlånskapital på 9,1 milliarder og innskuddskapital på 8,6 milliarder kroner. Veksten på henholdsvis utlån og innskudd per 3. kvartal 2013 var henholdsvis 7,2 prosent og 1,5 prosent.

Konsernkunder

I forbindelse med omorganiseringen av banken fra 2013 er SMB kundene skilt ut fra tidligere bedriftsmarkedsdivisjonen og segmentet har endret navn til konsernkunder. Konsernkunder er hovedsakelig kunder med engasjementstørrelser over 8 millioner kroner. I og med denne endringen er historikken for konsernkunder ufullstendig.

Egenkapitalavkastningen for konsernkunder ble 13,8 prosent per 3. kvartal. For hele Bedriftsmarkedet (SMB og Konsernkunder) var egenkapitalavkastningen per 3. kvartal 2013 16,5 prosent (12,8 prosent).

Samlede driftsinntekter for konsernkunder ble 634 millioner kroner i per 3. kvartal 2013. Netto renteinntekter ble 529 millioner kroner, mens provisjonsinntektene ble 58 millioner. I tillegg kommer netto avkastning på finansielle investeringer på 47 millioner kroner.

Utlåns- og innskuddsmargin for konsernkunder ble henholdsvis 2,79 prosent og -0,64 prosent.

Utlånsveksten for konsernkunder i per 3. kvartal 2013 var -1,2 prosent og innskuddsveksten 5,1 prosent. For bedriftskundene totalt (Konsernkunder og SMB kunder) var utlånsmarginen 2,92 prosent (2,41 prosent) og innskuddsmarginen -0,52 prosent (0,02 prosent).

12 måneders utlånsvekst for bedriftskunder totalt (Konsernkunder og SMB kunder) har vært 0,2 prosent (7,9 prosent) og innskuddsveksten 12,6 prosent (9,5 prosent).

SpareBank 1 SMN Markets

SpareBank 1 SMN Markets leverer et komplett spekter av kapitalmarkedsprodukter og -tjenester og er en integrert del av morbankaktiviteten i SMN.

SpareBank 1 SMN Markets hadde totale inntekter per 30.9.2013 på 85,7 millioner kroner (94,8 millioner).

Markets (mill. kr)	30.9.2013	30.9.2012	Endring
Renter og valuta	56,1	67,9	-11,8
Corporate	12,4	5,6	6,8
Verdipapirhandel, VPS	20,5	14,5	6,0
SpareBank 1 Markets	4,7	16,9	-12,2
Investeringer	-8,0	-10,1	2,1
Sum inntekter	85,7	94,8	-9,1

Av brutto inntekter på 85,7 millioner kroner er 18 millioner overført Konsernkunder, 1 million overført SMB og 1 million overført Privatmarked. Dette er enhetenes andel av inntekter på valuta- og renteforretninger på egne kunder.

Datterselskaper

Samlet resultat per 3. kvartal 2013 ble 132,7 millioner kroner (109,9 millioner) før skatt (eksklusive minoritetsandeler).

Resultat før skatt, mill. kr	30.9.2013	30.9.2012	Endring
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	53,3	57,4	-4,1
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	42,6	42,7	-0,1
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	12,2	12,6	-0,4
SpareBank 1 SMN Invest	27,0	11,9	15,1
Andre selskaper	-2,4	-13,4	11,0
Sum	132,7	111,2	21,5

Resultatene er selskapenes totalresultat. Bankens eierandel i EiendomsMegler 1 Midt-Norge er 86,98 prosent og i SpareBank 1 Finans Midt-Norge 90,1 prosent. Eierandelen i de øvrige selskapene er 100 prosent.

EiendomsMegler 1 Midt-Norge er markedsleder i sitt markedsområde og markedsandelen er om lag 40 prosent. Selskapet oppnådde et meget godt resultat i 2012 og har også godt resultat så langt i 2013 med et resultat før skatt på 53,3 millioner kroner (57,4 millioner).

SpareBank 1 Finans Midt-Norge hadde et resultat på 42,6 millioner kroner per 30. september 2013 (42,7 millioner). Selskapet forvaltet ved kvartalsskiftet leasing- og billånsavtaler for til sammen 3,2 milliarder kroner, der leasingavtalene utgjør 1,8 milliarder.

SpareBank 1 Nordvest og SpareBank 1 Søre Sunnmøre overtok etter avtale 9,9 prosent av aksjene i SpareBank 1 Finans Midt-Norge i 4. kvartal 2012.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN oppnådde et overskudd før skatt på 12,2 millioner kroner (12,6 millioner). SpareBank 1 Regnskapshuset SMN overtok i løpet av 2012 fem regnskapskontorer og har ambisjoner om fortsatt sterk vekst. Med en vekstrate tre ganger høyere enn bransjesnittet er selskapet markedsleder i Midt-Norge og et av de ledende regnskapsmiljøene i Norge. Selskapet har i tillegg ervervet en strategisk eierposisjon på 40 prosent i regnskapsbyråkjeden Consis. Dette sammen med alliansepartner Sparebanken Hedmark som eier 60 prosent.

I samarbeid med andre SpareBank 1-banker gjennomfører SpareBank 1 Regnskapshuset SMN en landsomfattende satsing på regnskapsvirksomhet gjennom SpareBank 1 Regnskapshuset. SpareBank 1 Regnskapshuset skal bli en av Norges ledende aktører i regnskapsbransjen gjennom oppbygging av en nasjonal regnskapsvirksomhet tuftet på regionalt eierskap, sterk tilknytning til eierbankene og nærhet til markedet.

SpareBank 1 SMN Invest har som formål å investere i aksjer, hovedsakelig i regionale virksomheter. Selskapet hadde et resultat før skatt per 3. kvartal 2013 på 27,0 millioner kroner (11,9 millioner). Resultatet i selskapet er i sin helhet konsekvens av verdiendringer og realisering av tap eller gevinster i selskapets samlede aksjebeholdning.

Tilfredsstillende finansiering og god likviditet

Banken har en konservativ likviditetsstrategi. Strategien legger vekt på å ha likviditetsreserver som sikrer banken overlevelse i 12 måneder med ordinær drift uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken har likviditetsreserver på 21 milliarder kroner, og er dermed finansiert i 18 måneder med ordinær drift uten ny ekstern finansiering.

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og -produkter. Andelen pengemarkedsfinansiering over ett år var ved kvartalsskiftet på 65 prosent (75 prosent).

SpareBank 1 Boligkreditt er bankens viktigste finansieringskilde. Per 30. september 2013 hadde banken overført utlån på samlet 29,5 milliarder kroner til SpareBank 1 Boligkreditt.

I 1. kvartal 2013 tok SpareBank 1 SMN opp et lån på 500 millioner euro på 5 år. Lånet er fordelt på ca 180 investorer i Europa og Asia. Lånet er tatt opp for at banken skal øke sin geografiske spredning av finansieringskilder og dermed redusere sin finansieringsrisiko.

Rating

Bankens rating hos Moody's og Fitch Ratings er henholdsvis A2 (stable) og A- (stable outlook). Banken ble i desember 2012 nedgradert av Moody's fra A1 til A2 (under review). Dette ble i 1. kvartal 2013 endret til A2 (stable).

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning per 30. september 2013 ble 10,7 prosent (9,3 prosent). Ren kjernekapital er kjernekapital eksklusive fondsobligasjoner. Ren kjernekapitaldekning er styrket gjennom 3. kvartal som følge av godt resultat og redusert kapitalkrav, særlig innenfor bankens bedriftskundeportefølje.

Konsernet har vridd utlånsveksten i større grad over til privatkundesegmentet, noe som isolert sett er positivt for bankens kapitalkrav. Samtidig medfører overgangsreglene i kapitalkravsforskriften vekst i regulatorisk minimumskrav til kapital, som følge av denne utviklingen.

Kjernekapitaldekningen er styrket som følge av opptak av fondsobligasjon på 500 millioner kroner i juni 2013. Banken har i oktober 2013 utstedt en fondsobligasjon på 450 millioner kroner som vil ha virkning på bankens kjernekapital fra 4. kvartal.

Tall i mill. kroner	30.9.2013	30.9.2012
Ren kjernekapital	9.089	7.717
Hybridkapital	1.619	1.108
Ansvarlig lån	1.346	1.066
Ansvarlig kapital	12.053	9.891
Kapitalkrav	6.802	6.638
Beregningsgrunnlag	85.019	82.976
Ren kjernekapitalandel	10,7 %	9,3 %
Kjernekapitalandel	12,6 %	10,6 %
Kapitaldekning	14,2 %	11,9 %

Den 22. mars 2013 offentliggjorde Finansdepartementet forslag til nye kapitalkrav, tidsplan for implementering, samt ulike alternativer for nye boliglånsvekter.

I forbindelse med fremleggelse av nasjonalbudsjettet den 14. oktober ble det klart at den avtroppende regjeringen går inn for en regulering av risikovekter for boliglån gjennom justering av LGD-gulvet. Dette med virkning fra januar 2014. Samtidig videreføres gulvet med utgangspunkt i beregningsgrunnlag etter Basel I. Dette medfører at norske IRB-banker får strengere rammevilkår enn utenlandske banker, samt at kapitalkravet for det marginale boliglån i en IRB-bank er høyere enn for en bank som benytter standardmetoden. For SpareBank 1 SMN sitt vedkommende innebærer dette effektive boliglånsvekter på 20-25 prosent, en økning i kapitalkravet for lån til boligformål på 80-100 prosent fra dagens nivå.

Norges Bank har varslet at de vil gi råd til Finansdepartementet om motsyklisk buffer i desember 2013. Norges Banks råd vil ikke være kjent for markedet, og det gjør at usikkerheten i forhold til hvor stor bufferen vil bli samt hvordan den skal sees i sammenheng med den samlede reguleringen av norsk banknæring er stor.

Som følge av innføring av LGD-gulv vil konsernet få en midlertidig svekkelse av kapitaldekningen isolert sett med 0,4 prosent. Konsernet legger til grunn at både BN Bank og SpareBank 1 SMN vil få innvilget sine søknader om benyttelse av avansert IRB som isolert sett vil styrke kapitaldekningen med ca 0,9 prosent.

Det er derfor fortsatt usikkerhet knyttet til flere av bufferne. Med den kunnskap vi i dag besitter opprettholdes vårt mål om 14,5 prosent ren kjernekapitaldekning per 1. juli 2016.

Følgende tiltak er iverksatt eller iverksettes:

- Forbedret bankdrift gjennom effektivisering og økte marginer. Økte kapitalkrav for alle banker danner et markedsmessig grunnlag for økte marginener på utlån
- Utbyttepolitikken praktiseres som for 2012 med effektiv utdeling på 30 prosent
- Moderat vekst i bankens balansekrevene virksomheter, herunder utlån til privatmarked og bedriftsmarked i morbanken og i BN Bank
- Salg av aktivaposter som ikke inngår i kjernevirksomheten
- Innføring av avansert IRB i SpareBank 1 SMN og BN Bank

SpareBank 1 SMN har per i dag ingen planer om emisjon av egenkapital.

Banken er IRB-godkjent (Internal Ratings-based), og benytter IRB grunnleggende metode for å beregne kapitalkrav for kredittisiko.

SpareBank 1 SMN har i juni 2013 levert søknad til Finanstilsynet om benyttelse av avansert IRB i kapitalkravsregningene. Forberedende arbeid til søknaden er gjort i samarbeid med de øvrige bankene i SpareBank 1 alliansen.

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis ved kvartalsskiftet var 53,76 kroner (49,00), og resultatet per egenkapitalbevis ble 5,13 kroner (3,99). Per 30. september 2013 var kursen 45,70 kroner (34,80 kroner per 31. desember 2012). Det er i 2013 utbetalt et utbytte for 2012 på 1,50 kroner per bevis.

Pris/Inntjening ble 6,68 (6,96) og Pris/Bok 0,85 (0,76).

Risikoforhold

Den negative utviklingen i internasjonal økonomi har fortsatt gjennom de tre første kvartalene av 2013. Effekten på norsk økonomi skjer primært gjennom redusert etterspørsel for den eksportorienterte delen av næringslivet, men vi nyter godt av solide statsfinanser og høy etterspørsel i petroleumsindustrien. Arbeidsledigheten er fortsatt lav, og husholdingene opplever reallønnsvekst. Kombinert med fortsatt lave renter medfører dette at tapsrisikoen på personmarked fortsatt er lav.

Bankens resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene. Den indirekte effekten skyldes i all hovedsak bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen, hvor både kapitalforvaltning i forbindelse med forsikringsvirksomheten og fondsforvaltningsaktivitetene påvirkes av svingningene.

Banken er også eksponert for risiko knyttet til tilgang på ekstern finansiering. Dette reflekteres i bankens konservative likviditetsstrategi (se forøvrig avsnittet foran om finansiering og likviditet).

Kredittkvaliteten i bankens utlånsportefølje er tilfredsstillende, og taps- og misligholdsnivåer er svært lave i historisk sammenheng.

Det er betydelig usikkerhet knyttet til tempo i de varslede reguleringsendringene for den europeiske finanssektoren, men norske myndigheter signaliserer at man har klare ambisjoner om førtidig innføring av nye krav. Dette kan påvirke norske bankers konkurranseevne relativt til øvrige banker. Denne utfordringen forsterkes av ulik tilnærming til kapitaldekningsregelverket som medfører at det skapes usikkerhet om norske bankers soliditet, sammenlignet med nordiske konkurrenter.

Andre forhold

Det er i perioden blitt gjennomført endringer i bankens konsernledelse. Viseadministrerende direktør Tore Haarberg er ansatt i en tilsvarende stilling i SpareBank 1 Gruppen. Konserndirektør Wenche Seljeseth har overtatt ansvaret for Haarbergs ansvarsområde "Produkt og prosesser". Svein Tore Samdal er ansatt som ny konserndirektør med ansvar for bankens rådgivere, kontorer og salg.

Utsikter fremover

Resultatet per 3. kvartal er meget godt og reflekterer at tiltak som gjennomføres i henhold til konsernets kapitalplan får effekt. Styret er særlig fornøyd med utviklingen i kjernevirksomheten med økte marginer på utlån og redusert kostnadsvekst. Dette viser at konsernet er i stand til å skape tilfredsstillende avkastning på den økte kapitalen som kreves.

Konsernet har et sterkt forbedringsfokus, og det arbeides godt både med tiltak innenfor prosjektet ”best på kundeopplevelser”, samt med kontinuerlig forbedring. Styret har forventning om at dette gir positive resultateffekter over tid med økt effektivitet og styrket salg.

SpareBank 1 SMN ser ingen indikasjoner på at det regionale næringslivet står foran et vesentlig konjunkturskifte. De sentrale næringene i bankens markedsområde viser aktivitetsvekst og god lønnsomhet. Konsernet opplever noe lavere etterspørsel etter bolig, hovedsakelig som en konsekvens av myndighetenes reguleringstiltak. Det meldes også om lavere vekst i varehandelen. SpareBank 1 SMN holder kontinuerlig øye med konjunkturutviklingen i regionen slik at tiltak kan iverksettes dersom nødvendig. Bedriftene i markedsområdet har i hovedsak god lønnsomhet, og utsiktene for 2013 synes fortsatt å være gode. Arbeidsledigheten er lav, og det er få signaler i den regionale makroøkonomien isolert sett som tilsier større endringer i risikobildet for 2013 eller første del av 2014.

Styret legger til grunn den tidligere kommuniserte kapitalplan og konstaterer at videreføring av gulv og økte boliglånsvekter isolert representerer økt krav til kapital. Det er usikkerhet knyttet til størrelsen på motsyklisk buffer. Styret opprettholder ambisjonen om å nå de fremtidige kapitalkrav gjennom tilpasning av forretningsvolum, og planlegger derfor ikke for emisjon.

Styret er godt fornøyd med resultatutviklingen i konsernet og legger til grunn at 2013 blir et meget godt år for banken.

Trondheim, 30. oktober
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Paul E. Hjelm-Hansen

Aud Skrudland

Morten Loktu

Bente Karin Trana

Arnhild Holstad

Venche Johnsen
Ansatterepresentant

Finn Haugan
Konsernsjef